

„Ach, vaše veličenstvo, čekal jsem, že vás naleznu právě zde,“ prohlásil, když jeho zrak spočinul na Eduardovi. Marii a Bess jen zběžně přelétl pohledem, jako by se ani nechtěl obtěžovat tím, že by se na ně pořádně podíval. „Princezno Marie, princezno Alžběto. Vypadáte výborně.“ Obrátil se k Eduardovi. „Veličenstvo, mohl bych na slovíčko?“

„Klidně i na víc,“ opáčil Eduard.

„V soukromí,“ objasnil lord Dudley. „V poradní síni.“

Eduard vstal a oprášil si kalhoty. Pokynul svým sestřám a ty udělaly zdvořilé pukrle. Pak se nechal lordem Dudleym odvést dolů po schodech a řadou dlouhých palácových chodeb do síně, kde se každý den scházela králova soukromá rada, hodiny a hodiny vyplňovala náležitě královské papíry potřebné k vládnutí a činila veškerá rozhodnutí. Král sám tu moc času netrávil, jediné když byl na některý dekret potřeba jeho vlastnoruční podpis nebo se jednalo o důležitou záležitost vyžadující jeho osobní přítomnost. Což se nestávalo moc často.

Dudley za nimi zavřel dveře.

Eduard byl z té procházky zadýchaný a okamžitě klesl do svého červeným sametem polstrovaného sedadla v čele půlkruhu židlí (kde zpravidla sedávalo dalších třicet členů královské rady). Dudley mu podal kapesníček a Eduard si ho přitiskl ke rtům a čekal, až ho přejde záchvat kašle.

Když ruku s kapesníčkem odtáhl, našel na bělostné látce růžovou skvrnku.

Houby.

Eduard se na ni zadíval a pokusil se kapesník vrátit Dudleymu, ale vévoda rychle zavrtěl hlavou. „Nechte si ho, veličenstvo,“ řekl a přešel na opačnou stranu místnosti, kde si začal mnout bradku tak, jak to obvykle dělával, když byl hluboce zamyšlený.

„Domnívám se,“ začal Dudley zlehka, „že bychom si měli promluvit o tom, co uděláte.“

„Co udělám? Mám úbyť. To je nevyléčitelná nemoc. Zjevně nemůžu dělat nic jiného než umřít.“

Dudley vyloudil na tváři účastný úsměv, který nevypadal příliš přirozeně, vzhledem k tomu, že na usmívání nebyl moc zvyklý. „Ano, sire, to je pravda. Ovšem smrt si dříve nebo později přijde pro nás všechny.“ Znovu si začal hladit bradku. „Tato novina je velmi politováníhodná, to jistě, ale musíme s ní naložit co nejlépe. Než zemřete, musíme toho pro království ještě hodně vykonat.“

Ach, zase to království. Pořád jen království. Eduard přikývl. „Tak dobře,“ pronesl odvázněji, než se cítil. „Povězte mi, co mám dělat.“

„Za prvé musíme vyřešit otázku následnictví. Dědice trůnu.“

Eduard povytáhl obočí. „Vy chcete, abych se do jednoho roku oženil a zplodil dědice?“

To by mohla být legrace. Rozhodně by v tom muselo být líbání s jazykem.

Dudley si odkašlal. „Ehm... ne, vaše veličenstvo, na to nejste dostatečně zdrav.“

Eduard chtěl něco namítnout, ale pak si vzpomněl na růžový flíček na kapesníku a na to, jak vyčerpávající bylo jen projít palácem. Nebyl ve stavu, kdy by si mohl namlouvat nevěstu.

„Nuže,“ řekl, „to tedy nejspíš znamená, že na trůn usedne Marie.“

„Ne, sire,“ vrtěl naléhavě hlavou Dudley. „Nesmíme dopustit, aby anglický trůn padl do špatných rukou.“

Eduard se zamračil. „Ale Marie je moje sestra. A je nejstarší. A taky je –“

„Je to Veritka,“ namítl lord Dudley. „Marie byla vychována ve víře, že zvířecí magie je zlo, jehož se musíme bát a ničit ho. Kdyby se stala královnou, uvrhla by zemi zpět do doby temna. Edianové by nebyli v bezpečí.“

Eduard se zaklonil a zamyslel se. Všechno, co vévoda vykládal, byla pravda. Marie by Ediany netolerovala. (Nejradši je měla opečené dokřupava, jak už jsme zmínili dříve.) Marie navíc neměla vůbec smysl pro humor, uvažovala zcela zpátečnický a jako vladárka by byla naprosto hrozná.

„Takže Marie to být nemůže,“ souhlasil. „A Bess taky ne.“ Otočil si na prstě prstenem s královskou pečetí. „Byla by sice lepší než Marie, to je jasné. Oba její rodiče byli Ediani, tedy pokud věříte těm kočičím historkám, ale co se týče Veritů, nevím, ke komu je loajální. Je tak trochu záludná. A navíc,“ dodal po další úvaze, „na trůn nemůže usednout žena.“

Možná jste si právě všimli, že Eduard byl tak trochu sexista. Nemůžete mu to však mít za zlé, protože celý svůj krátký život byl veleben prostě jen z toho důvodu, že se narodil jako kluk.

Přesto sám sebe rád považoval za pokrokově smýšlejícího krále. Nebyl po svém otci Edian (nebo o tom aspoň zatím nevěděl), ale edianství bylo součástí jeho rodinné historie a on sám byl vychován k tomu, aby s Ediany sympatizoval. Poslední dobou se zdálo, že napětí mezi oběma tábory stoupalo až k bodu varu. Množily se zprávy o tajemné edianské skupině, která si říkala Smečka a která přepadala a plenila veritské kostely a kláštery po celé zemi. Vzápětí začaly přicházet zprávy o Veritech, kteří odhalovali Ediany a následně na nich páchali násilnosti. A pak zase zprávy o pomstychtivých útocích na Verity. A tak dále, a tak dále.

Dudley měl pravdu. Potřebovali panovníka, jenž by s Ediany sympatizoval. Někoho, kdo by v zemi udržel mír.

„Takže, koho máte na mysli?“ Eduard se natáhl k postrannímu stolečku, kde z královského nařízení vždy byla miska čerstvých chlazených ostružin. Eduard ostružiny zbožňoval. Proslýchalo se, že ostružiny mají zázračné léčivé schopnosti, a tak se jimi poslední dobou cpal co nejčastěji. I teď si jednu strčil do pusy.

Ohryzek lorda Dudleyho poskočil nahoru a dolů a poprvé za celou dobu, co ho Eduard znal, vypadal krapet nervózně. „Prvorozeného syna lady Jany Greyové, vaše veličenstvo.“

Eduard se zakuckal.

„Jana má syna?“ vyprskl. „Jsem si poměrně jistý, že o něčem takovém bych se doslechl.“

„V tuto chvíli žádného syna nemá,“ vysvětloval trpělivě Dudley. „Ale bude. A pomíneme-li Marii a Alžbětu, jsou Greyovi další v pořadí.“

Takže Dudley chtěl, aby se Jana vdala a zplodila dědice.

Eduard si svou sestřenku Janu nedokázal představit s manželem a dítětem, i když už jí bylo šestnáct let, takže na tehdejší dobu byla tak trochu stará panna. Největší Janinou láskou byly knihy: převážně o historii a politice a náboženství, ale v podstatě četla cokoli, co jí přišlo pod ruku. Doopravdy si užívala i četbu Platóna v řeckém originále, tak moc, že ho četla jen tak pro zábavu, a ne jen když jí to přikázali učitelé. Uměla zpaměti dlouhé epické básně a dokázala je na požádání recitovat. Především ale milovala zkazky o Edianech a jejich zvířecích dobrodružstvích.

Nebylo pochyb o tom, že Jana by Ediany podporovala.

Kolovaly zvěsti, že její vlastní matka je Edianka, ačkoliv nikdo nevěděl, jakou podobu na sebe bere. Když byli ještě Eduard a Jana děti, jednou z jejich oblíbených her bylo představovat si, jakými živočichy se stanou, až vyrostou. Eduard vždycky snil o tom, že z něj bude něco silného a nelítostného, třeba vlk. Nebo medvěd. Nebo tygr.

Jana se nikdy nedokázala rozhodnout, jakým zvířetem by se chtěla jako Edianka stát; Eduard si vybavil, že se rozhodovala mezi rysem a sokolem.

„Jen si to představ,“ šeptala mu tehdy desetiletá Jana, když spolu leželi rozplácí na nějakém travnatém pahorku a vyprávěli si, jaké tvary jim připomínají mračna plující po obloze. „Klidně

bych mohla být tam nahoře a uhánět ve větru, a nikdo by mi neříkal, ať sedím rovně, ani by si nestěžoval, že neumím vyšívat. Byla bych volná.“

„Volná jako pták,“ přitakal Eduard.

„Volná jako pták!“ Jana se zasmála, vyskočila na nohy a rozběhla se z kopce dolů, až za ní vlály dlouhé rudé vlasy. Paže měla roztažené a předstírala, že letí.

O pár let později na sebe celé odpoledne pokřikovali nadávky, protože Jana se někde dočetla, že Ediané se často mění do své zvířecí podoby, když jsou rozrušení. Nadávali si a fackovali se, a Jana dokonce zašla ještě dál a hodila po Eduardovi kamenem, což ho skutečně vytočilo, ale po celou dobu si tvrdohlavě udrželi svoji lidskou podobu.

Bylo to pro oba ohromné zklamání.

„Sire?“ pobídl ho Dudley.

Eduard se oklepal a nechal vzpomínky vzpomínkami. „Chcete, aby se Jana vdala,“ dovodil si. „A už víte za koho?“

Při tom pomyšlení ho bodl osten smutku. Jana byla na celém světě jeho nejoblíbenějším člověkem. Jako malou ji poslali žít ke Kateřině Parrové (Jindřichově Manželce č. 6), takže spolu trávili hodiny a hodiny, dokonce měli i společné učitele. V té době se stali přáteli na život a na smrt. Eduard měl pocit, že Jana je jediná, kdo mu doopravdy rozumí a nechová se k němu jako k jinému živočišnému druhu jen proto, že je královského rodu. Kdesi v hloubi duše se zuby nehty držel představy, že by se možná jednoho dne mohl s Janou oženit sám.

Mluvíme samozřejmě o době, kdy se ještě nepohlíželo tak neolibě na to, když jste si vzali svoji sestřenicí nebo bratrance.

„Ano, sire. Mám naprosto dokonalého kandidáta.“ Dudley začal rázovat sem a tam po síni a dál si mnul bradku. „Člověka se skvělým vychováním, z vážené rodiny.“

„Jistě. Kdo to je?“ zeptal se Eduard.

„Někdo, kdo v sobě nesporně má edianskou magii.“

„Ano. Kdo to je?“

„Někdo, komu by nevadilo, že je Jana zrzavá.“

Mluvíme samozřejmě o zemi, v níž se na zrzavé vlasy pohlíží stejně nelibě jako dnes na sňatky mezi příbuznými.

„Janiny vlasy nejsou tak hrozné,“ ohradil se Eduard. „V určitém světle nejsou až tak zrzavé, spíš jsou docela hezké...“

„Je to někdo, kdo ji srovná do latě,“ pokračoval Dudley.

No, to ovšem dávalo smysl, pomyslel si Eduard. Jana byla nechvalně proslulá svou umíněností. Odmítala být u dvora předváděna jako ostatní dívky z urozených rodin, a otevřeně se své matce vzpírala tím, že si na některé dvorní slavnosti nosila knihu a radši si někde v koutku četla, než aby šla tančit a zajistila si tak vhodného budoucího chotě.

„Kdo?“ zeptal se Eduard.

„Někdo, komu se dá věřit.“

To začínalo znít jako hodně vysoké nároky. „Kdo je to?“ Eduard zvýšil hlas. Neměl rád, když musel otázku opakovat víc než jednou, a teď už se ptal počtvrté. Navíc se mu z Dudleyho neustálého přecházení sem a tam dělalo špatně. Eduard bouchl pěstí do stolu. Ostružiny se rozlétly do všech stran. „Tak kdo? Sakra, Northumberlande, tak už to vyklopte.“

Vévoda se zastavil a odkašlal si. „Gifford Dudley,“ zamumlal.

Eduard nechápavě zamrkal. „Gifford kdo?“

„Můj nejmladší syn.“

Eduardovi chvíli trvalo, než tu informaci vstřebal. V duchu si sečetl všechna kritéria, která mu Dudley vyjmenoval: někdo z vážené rodiny, ano. Někdo, komu se dá věřit, ano. Někdo, kdo v sobě nesporně má edianskou magii...

„Johne,“ vyhrkl. „Vy máte v rodině edianskou magii?“

Lord Dudley sklopil oči. Přiznat se k tomu, že máte v krvi edianskou magii, bylo i v dnešní civilizované době, kdy vás za to

už nemuseli nutně upálit, poměrně nebezpečné. Být Edianem už nebylo, technicky vzato, protizákonné, ale v celé zemi stále žilo mnoho lidí, kteří sdíleli Mariin názor, že jediný dobrý Edian je mrtvý Edian.

„Já sám pochopitelně Edian nejsem,“ připustil po dlouhé odmlce lord Dudley. „Ale můj syn ano.“

Edian! To bylo až příliš dobré. Eduard na okamžik zapomněl, že umírá a že musí svoji nejlepší kamarádku strategicky provdat. „Jakou na sebe bere podobu?“

Dudley zrudl. „Tráví své dny jako...“ Rty se mu pohybovaly, jako by se snažily utvořit to správné slovo, ale nepodařilo se mu to.

Eduard se naklonil. „Ano?“

Dudley se pokoušel vymáčknout ze sebe aspoň hlásku. „On je... každý den... on...“

„No tak, chlape,“ naléhal na něj Eduard. „Mluvte.“

Dudley si jazykem navlhčil rty. „On... patří mezi lichokopytníky.“

„Cože? Co to je?“

„Hřebec, vaše veličenstvo.“

„Hřebec?“

„Kůň.“

Eduard se opřel a na chvíli nevěřičně otevřel ústa. „Kůň. Váš syn tráví své dny jako kůň,“ zopakoval, aby se ujistil, že to pochopil správně.

Dudley zkroutěně přikývl.

„Tak to se nedivím, že jsem ho nikdy neviděl u dvora. Skoro jsem zapomněl, že kromě Stana máte ještě dalšího syna! Neříkal jste náhodou, že váš druhý syn je nemožný hňup, a proto nepovažujete za vhodné, aby se účastnil společenských událostí?“

„Měli jsme za to, že cokoli je lepší než pravda,“ připustil Dudley.

Eduard si nabral další ostružinu a strčil si ji do pusy. „Kdy se to stalo? *Jak* se to stalo?“

„Před šesti lety,“ řekl Dudley. „Jak, to nevím. V jednu chvíli to byl třináctiletý chlapec a trochu se vztekal. A vzápětí z něj byl...“ Znovu to slovo nezopakoval. „Domnívám se, že pro lady Janu by byl vhodným manželem, sire, a to nejen proto, že je to můj syn. Je to dobrý chlapec – báječná stavba těla, tělesná zdatnost, obstojná inteligence, rozhodně to není žádný hňup – a dostatečně poslušný na to, aby vyhovoval našim záměrům.“

Eduard nad tím pár minut přemýšlel. Jana milovala všechno edianské. Určitě by jí nevadilo se za Ediana provdat. Ale...

„Skutečně tráví každyčký den jako kůň?“ zeptal se.

„Každý. Od východu do západu slunce.“

„Nedokáže svou proměnu ovládat?“

Dudley zalétl pohledem k protější zdi, na níž se vyjímal ohromný portrét Jindřicha VIII., a Eduardovi došlo, jak hloupá je to otázka. Jeho vlastní otec proměnu ve lva ovládat nedokázal. Jakmile se ho zmocnil vztek, doslova vystrčil drápy, a pak zůstal lvem do chvíle, než ho hněv přešel, což mohlo trvat i několik hodin. Nebyl to moc pěkný pohled. Zejména když se král rozhodl použít některého dvořana jako hračku na žvýkání.

„Dobrá, takže to nedokáže ovládat,“ ustoupil Eduard. „To by ovšem znamenalo, že Jana bude mít manžela pouze v noci. Co je to pak za manželství?“

„Někteří by takové uspořádání jistě upřednostnili. I můj život by byl snazší, kdybych se své ženě musel věnovat jen v době mezi setměním a rozbřeskem,“ zasmál se chabě lord Dudley.

To by skoro bylo jako nebýt vůbec v manželství, pomyslel si Eduard. Ale Janě by takový svazek mohl poskytnout soukromí a nezávislost, na které byla zvyklá.

Mohlo by to pro ni být ideální.

„Je pohledný?“ dotázal se. Dudleyho starší syn Stan měl bohužel tu smůlu, že zdědil otcův obrovský nos. Eduardovi se přičila představa, že by Janu provdal za něco takového.

Dudley stiskl tenké rty do ještě tenčí čárky. „Obávám se, že Gifford je až příliš hezký pro svoje vlastní dobro. Dost přitahuje pozornost... ze strany dam.“

Eduard ucítil bodnutí žárlivosti. Znovu zvedl oči k otcovu portrétu. Byl Jindřichovi podobný, to věděl. Měli stejné zlatorudé vlasy a stejně rovný, majestátní nos, stejné šedé oči a stejné poměněší uši. Eduard byl dřív považován za pohledného mládence, ale teď byl pohublý a bledý, vyčerpaný po dalším návalu horečky.

„...ale bude jí věrný, to můžu zaručit,“ blábolil dál lord Dudley. „A až s Janou zplodí syna, vy budete mít edianského dědice. Problém vyřešen.“

A je to. Problém vyřešen.

Eduard si promnul čelo. „A kdy by se měla svatba konat?“

„Navrhl bych sobotu,“ odpověděl Dudley. „Za předpokladu, že se svazkem budete souhlasit.“

Eduard dostal záchvat kašle.

Dnes bylo pondělí.

„Tak brzy?“ zasípal, když konečně popadl dech.

„Čím dříve, tím lépe,“ přesvědčoval ho Dudley. „Potřebujeme nástupce trůnu.“

Jasně. Eduard si odkašlal. „Nuže dobrá. Dávám ke svazku svolení. Ale sobota...“ To mu připadalo strašně brzo. „Ani nevím, co mám na sobotu v plánu. Budu se muset poradit s –“

„Už jsem to prověřil, vaše veličenstvo. Máte volno. Obřad se navíc musí konat až po setmění,“ dodal Dudley.

„Jistě. Protože přes den je váš syn...“ Eduard slabounce zaržál.

„Ano.“ Dudley vytáhl svitek pergamenu a rozbalil ho na stole, kde se obvykle podepisovaly a pečety oficiální královské listiny.

„Nejspíš musíte za seno utratit majlant,“ napadlo Eduarda a konečně se mu povedlo vyloudit na tváři veselý úšklebek. Prohlédl si pergamen. Byl to královský výnos – technicky vzato královské svolení – o tom, že lady Jana Greyová ze Suffolku bude

tohoto sobotního dne provdána za lorda Gifforda Dudleyho z Northumberlandu.

Úšklebek se m vytratil z tváře.

Jana.

Samozřejmě, to, že se s Janou ožení sám, byla jen fantazie. Co se týče politického kapitálu, neměla mu Jana moc co nabídnout – jistě, byla z bohaté rodiny a pyšnila se šlechtickým titulem, ale neměla nic, co by skutečně upevnilo jeho královský majestát. Eduard věděl, že se očekává, že jeho sňatek prospěje celé Anglii, ne jen jemu. Celý jeho život do paláce proudily zástupy velvyslanců, kteří mu k prostudování předváděli portréty dcer nejrůznějších královských rodů z celé Evropy. Eduard si měl vzít princeznu. Ne malou milou Janu s jejími knihami a velkými myšlenkami.

Dudley mu do ruky vložil brk. „Musíme myslet na dobro země, vaše výsosti. Ještě dnes se vydám na náš hrad, abych syna přivedl.“

Eduard namočil špičku brku do kalamáře, ale pak se zarazil. „Musíte mi přísahat, že na ni bude hodný.“

„Přísahám, veličenstvo. Bude z něj vzorný manžel.“

Eduard znovu zakašlal do Dudleyho kapesníku. V ústech měl podivnou, odporně nasládlou pachut, která se vůbec nehodila k doznívající chuti ostružin.

„Chystám se provdat svou sestřenicí za koně,“ zamumlal.

Pak přiložil brk k pergamentu, vzdychl a podepsal se.

Kapitola druhá

Jana

Ak té požehnané události dojde v sobotu večer.“
„Lady Jana Greyová zvedla oči od knihy a zamrkala. Mluvila na ni její matka, Frances Brandonová Greyová. „K čemu dojde v sobotu večer?“

„Nešij sebou, drahá.“ Lady Frances štípla Janu do paže. „Musíme mít jistotu, že ti míry vezmou naprosto přesně. Na dodatečné úpravy nebude čas.“

Jana už teď držela knihu tak nehybně, jak jen to šlo, v napřážené paži daleko od těla. Velmi slušný výkon na někoho, kdo si dokázal spojit prsty kolem vlastního nadloktí.

„Poprsí se nám ani o ždíbínek nezvětšilo,“ oznámila švadlena své pomocnici. „A nejspíš se už nikdy nezvětší.“

Jana předvedla další úchvatný výkon, tentokrát v sebeovládání, a nepraštila švadlenou knihou po hlavě. Hlavně proto, že to byla velmi stará a vzácná kniha: *Úplné pojednání o dějinách řepy v anglických zemích, svazek pátý*. Jana ho nechtěla poškodit. „No dobře, ale co se bude dít v sobotu večer?“

„Paže dolů, prosím,“ zavelela švadlena.

Jana svésila ruce podél těla a založila si knihu ukazováčkem.

Matka jí knihu vytrhla, nevybíravě hodila drahocenné pojednání o řepě na postel a srovnala Janě ramena. „Stůj rovně. Chceš přece, aby na tobě šaty správně splývaly. Koneckonců, na svatbu si ty svoje knihy brát nebudeš.“

„Na svatbu?“ Jana se vyklonila, aby přes švadlenu dohlédla na matku, a do hlasu se jí vloudila mírná zvědavost. „Kdo má svatbu?“

„Jano!“

Jana se spěšně zase narovнала.

Švadlena si poznamenala míry jejích boků (zcela nevhodné k rození dětí – další z Janiných nedostatků) a posbírala si svoje náčiní. „Prozatím máme hotovo, mé paní. Přeji vám krásné odpoledne!“ A ve víru látek a jehel prchla z pokoje.

Lady Frances štípla Janu do ramene. „Ty máš svatbu, drahá. Dávej trochu pozor.“

Janě se okamžitě rozbušilo srdce, ale v duchu si opakovala, že není třeba mít obavy. Bylo to přece jenom zasnoubení. Zasnoubená už byla. Čtyřikrát, abychom byly přesné.

„Kdo je mým snoubencem tentokrát?“ zeptala se.

Lady Frances se usmála v domnění, že Janina reakce je souhlas. „Gifford Dudley.“

„Gifford kdo?“

Z úsměvu se stalo zamračení. „Mladší syn lorda Johna Dudleyho, vévody z Northumberlandu. Gifford.“

No, Dudleyovy Jana znala. Co se týkalo šlechtických rodů, patřila jejich rodina k těm méně významným. Byli známí především díky výstavním koním, které chovali a prodávali, a ještě díky jedné malé zajímavosti: John Dudley byl předsedou královny rady, pravou rukou panovníka, věrným rádcem a nejspíš nejmocnějším mužem v Anglii hned po Eduardovi. A i to poslední by někteří lidé zpochybnili.

„Ach tak,“ vydechla Jana nakonec, ačkoli tohohle Gifforda nikdy u dvora nepotkala. To jí přišlo podezřelé. „No, jsem si jistá, že bude stejně úchvatný jako mí ostatní snoubenci.“

„Máš nějaké dotazy?“

Jana zavrtěla hlavou. „Vím všechno, co potřebuju. Koneckonců je to jenom zasnoubení.“

„Svatba je v sobotu, drahá.“ Její matka se zatvářila naštvaně. „V londýnském domě Dudleyových. Odjíždíme zítra ráno.“

V sobotu. To je... brzo. Mnohem dřív, než by Jana čekala. Slovo sobota už samozřejmě slyšela, ale nijak nepřemítala nad tím, jak brzo to je, ani si neuvědomila, co to pro ni znamená.

K té svatbě doopravdy dojde. Srdce se jí zase rozbušilo jako splašené.

„Mým největším přáním je, aby ses šťastně vdala dřív, než na to budeš příliš stará.“ Lady Frances nevysvětlila, jestli se to „příliš stará“ vztahuje na štěstí nebo na vdavky. „A vůbec, myslím, že se ti ten mládenec bude líbit. Slyšela jsem, že je to velmi pohledné stvoření.“

Takže lady Frances ho taky ještě neviděla. Janu zamrazilo. A k tomu ta možnost, že zdědil dudleyovský nos...

Jana si vzpomněla na švadleniny poznámky o jejím poprsí. A na to, že má nevzhledné zrzavé vlasy a postavu tak drobnou, že ji často mylně považovali za dítě. Možná by neměla být tak příkrá. Vzhled by koneckonců neměl určovat hodnotu člověka. Jenže ten příšerný nos...

„Děkuji za varování, matko,“ zavolala ještě, když lady Frances vycházela z místnosti.

Matka jí samozřejmě neodpověděla. Do soboty toho ještě musí hodně stihnout.

Sobota. To je za čtyři dny.

Jana se rychle oblékla. Pak vzala svoji knihu o řepě, vybrala si ještě druhou a třetí knihu (*Edianové: Historické postavy a jejich pád*

a *Jak přežít v divočině: Příručka pro dvořany*) pro případ, že by tu první přečetla moc rychle, a zamířila ke stájím. Pokud se má tenhleten Gifford stát jejím manželem (ale do soboty se ještě mohla stát spousta věcí, připomněla si v duchu), pak měla právo vědět, do čeho přesně jde.

Jana během svého života prostudovala všechny existující mapy Anglie, historické i současné, a to včetně podrobnějších map jednotlivých částí království. Takže věděla, že Dudleyovský hrad, kde Dudleyovi přebývali, když nebyli v Londýně, leží jen půl dne cesty od Janina domova v Bradgate. Klidně by tam mohla dojet na koni, jenže v celé zemi bylo na vzestupu násilí a podle zpráv bylo nebezpečné cestovat po venkovských cestách sám a bez stráží. (Služebnictvo tvrdilo, že za nepokoje jsou zodpovědní Edianové – nějaká skupina, co si říká Smečka – ale Jana těm ohavným pomluvám odmítala věřit.) To poslední, co po té zničehonic oznámené svatbě potřebovala, bylo zaplést se do nějaké potyčky. A tak v zájmu zachování bezpečnosti (a v zájmu nenaštvaní lady Frances) zvolila jako dopravní prostředek kočár.

Prostě jen chtěla zkontrolovat, jak to má mladý pán Dudley s nosem.

Byl nádherný den. Zvlněné kopce kolem Bradgate zářily v raně letním slunci. Stromy byly v plném květu. Sluneční světlo se třpytilo na hladině potůčku, který klokotavě uháněl podél cesty. Na vyvýšeném pahorku za ní se lákavě leskly červené cihly jejich sídla. Kočár se kodrcal vpřed, laně v křoví uskakovaly do strany a ptáčci cvrlikali své líbezné písňe.

Jana měla Londýn ráda: pobyt ve městě měl samozřejmě své výhody, z nichž jednou byla blízkost bratránka Eduarda. Ale Bradgate Park byl její domov. Jana milovala čerstvý vzduch, modré

nebe, staré domy na vzdálených pahorcích. Její děd měl v úmyslu udělat z parku nejlepší oboru pro lov jelenů v celé Anglii – a to se mu povedlo, takže zde často přijímali vznešené královské návštěvy. Na tom ale Janě ani v nejmenším nesešlo. (Jana na lov nejezdila, ačkoli slyšela, že Eduard je v něm poměrně zdatný.) Pro Janu byla procházka po Bradgate Parku druhým nejlepším způsobem, jak uniknout před problémy Skutečného života.

Tím úplně nejlepším způsobem byly pochopitelně knihy. Takže jen co zanechala Bradgate za sebou, nechala se uchvátit četbou úplného pojednání o dějinách řepy. (Věděli jste, že první, kdo řepu začal pěstovat kvůli kořeni a ne kvůli listí, byli starověcí Římané?)

Jana, jak už jsme zmínily výše, knihy zbožňovala. Nic si neužívala tolik jako tíhu statné bichle v dlaních, jeden nádherný svazek vědění vzácnější a úžasnější a úchvatnější než druhý. Nacházela potěchu ve vůni inkoustu, v drsnosti papíru, který jí šustil mezi prsty, v obracení stránek, ve tvarech písmen, která jí tančila před očima. A ze všeho nejvíc milovala to, jak ji knihy dokázaly přenést pryč z jejího všedního a dusivého života a nabídnout jí zkušenosti stovek jiných životů. Díky knihám mohla vidět svět.

Ne, že by to její matka dokázala kdy pochopit, pomyslela si Jana, když dočetla poslední stránku knihy o řepě a s povzdechem ji zavřela. Dokud byl lord Grey naživu, povzbuzoval ji ke studiu a čtení, ale lady Frances se s Janinou touhou po vědění nikdy neshodla. Co by tak mladá dáma mohla potřebovat vědět jiného, říkávala často, než jak si najít manžela? Jediné, na čem Janině matce kdy záleželo, byl vliv a blahobyt. Nic nemilovala víc než připomínat všem okolo, že je z královské krve. „Moje babička byla královna,“ opakovala stále dokola a dokola. Smůla, že zesnulý král Jindřich lady Frances už dávno vyškrtl ze seznamu následovníků. Nejspíš proto, že se mu nelíbily její manýry.

Moc a peníze. To bylo to jediné, o co lady Frances šlo. A teď prodávala svou vlastní dceru, podobně, jako člověk prodává výstavní klisnu. Aniž by se jí třeba jen zeptala.

Typické.

Jana ze sebe setřásla důvěrně známý pocit roztrpčení a odložila knihu stranou. Píchlo ji u srdce při pohledu na ohnutý roh vazby, který kniha nejspíš utrpěla, když ji lady Frances nešetrně odhodila na postel. Chudinka kniha. Nezasloužila si, aby jí ubližovali jen proto, že se Jana musí vdávat.

Vdávat. Ble.

Jana si přála, aby se všichni přestali snažit ji provdat. Bylo to dost otravné.

Poprvé byla zasnoubená se synem obchodníka s hedvábím. Jmenoval se Humphrey Hangrot a vzhledem k tomu, že Hangrotovo hedvábí bylo jediné, které se v Anglii dalo koupit, Hangrotovi měli pod palcem jeho cenu. Humphreyho rodiče se nezdráhali Greyovým neustále připomínat, jak vzrušující je jejich nové bohatství. Docílili toho především tak, že svého vychrtlého synáčka navlékli do bezpočtu vrstev svého nejdražšího brokátu. Jana už ani nespočetala, kolika plesů v Hangrotovic sídle se musela zúčastnit; přežila je většinou s knihou v ruce.

Co se Humphreyho samotného týče, představil se jí jako „budoucí král... hedvábí“ a vybídl ji, aby mu sáhla na rukáv. No vážně, sáhni si. *Ohmatej* si ho. Popatřila již lady Jana kdy na tak vybranou látku? Jana se ho zeptala, jestli ví o tom, že se červi musí vařit ve svých kokonech, aby se vlákna odklížila, a potom s ní už Humphrey odmítal mluvit. Jejich zasnoubení bylo zrušeno poté, co se na scéně nečekaně objevil druhý obchodník s hedvábím, který byl ochotný prodávat látky levněji a přetáhnout tak Hangrotovým všechny zákazníky. Hangrotovi okamžitě upadli do bídy. Ukázalo se, že jejich přemrštěné ceny už

nikdo platit nechce, a celá rodina se musela vystěhovat do nevelkého venkovského sídla, kde se na ně postupně zapomnělo.

Jejím druhým snoubencem byl Theodoure Tangler, houslový virtuos z Francie. Byl právě se svým Oceánským orchestrem na turné po Anglii, když za ním do Londýna přijela na návštěvu jeho rodina. Několik urozených rodin se doslechlo, že Tanglerovi chtějí pro svého syna najít ženu – dámu uhlazeného chování z dobrého rodu, které by nevadila manželova dlouhá nepřítomnost v případě, že by se rozhodla ho na turné nedoprovázet. Lord a lady Greyovi okamžitě navrhli svou dceru Janu – stále ještě se snažili oklepat z toho skandálu s Hangrotovými – a sňatek byl povolen.

Jana měla vytríbený hudební sluch a ráda si poslechla nějakou tu sonátu, menuet nebo i symfonii. Občas si dopřála i operu – nejradši měla tragédie, v nichž oba milenci zemřeli v trestu za nějaký slitovný skutek – ale styl hry svého novopečeného snoubence moc nemusela. Přišlo jí, že hraje poněkud bouřlivě. Theodoure sám byl také poněkud bouřlivý. Na mysl jí přišlo rčení „slon v porcelánu“. Jak dokázal hrát na tak jemný nástroj bylo pro Janu tajemstvím, a právě zmíněný nástroj byl příčinou, proč její druhé zasnoubení skončilo stejně rychle jako to první.

Dotyčné housle byly jedinečný Belmoorus od slavného zesnulého houslaře Beauforta Belmoora. A byly ukradeny. Odcizeny. Uloupeny. Uneseny ze svého místa v domě dětí Beauforta Belmoora. Stopy vedly přes celou Francii a skrz Španělsko až do Anglie. „Majitel“ houslí, který nástroj Theodourovi Tanglerovi zapůjčil – jak to dělají všichni majitelé hudebních nástrojů, kteří na ně sami nehrají, aby zajistili, že jejich instrument bude pravidelně používán – byl zatčen a navzdory tomu, že Theodoure byl v celé věci úplně nevinně, on i jeho rodina taktéž okamžitě upadli do bída.

Třetí zasnuby Janu spojily s Walterem Williamsonem, vnukem slavného, ale samotářského vynálezce, ačkoli povaha jeho vynálezu byla prý státním tajemstvím. Nebýt celé té věci s manželstvím, Walter by Janě ani moc nevadil: zdál se být inteligentní a sečtělý a často mluvil o odkazu, který po sobě jeho děd zanechal. On sám byl též aspirujícím vynálezcem. Má to v krvi, prohlašoval, i když tedy nikdy neprojevil ani jiskru vynalézavosti.

Sotva měsíc po oznámení zasnub se na světlo dostaly dokumenty, z nichž bylo jasné, že Walterův dědeček byl zloděj a posledních patnáct let strávil za mřížemi. Veřejné mínění o Williamsonových spadlo na bod mrazu a (jak už si jistě domyslíte) výsledkem bylo okamžité upadnutí do bídy.

Co se týče čtvrtého zasnoubení – ukázalo se, že dotyčný mladík neexistuje. Janina matka (neboť Janin otec mezi třetími a čtvrtými zasnubami zemřel) obdržela malovanou miniaturu velmi pohledného jinocha. Neuvědomila si ovšem, že jde o ukázkou, jež měla udělat reklamu portrétistovým schopnostem. A ač se Janina matka obvykle chovala poměrně inteligentně, teď si ve své zoufalé touze konečně Janu provdat špatně vyložila lístek, který byl k miniatuře připojen. „Předkládám vám příležitost hodnou postavení urozené lady Jany“ mělo inzerovat umělcův talent, ne smyšleného – i když neuvěřitelně pohledného – muže na obrázku. Lady Frances oznámila, že nabídku k sňatku přijímá, dřív, než stihl malíř poslat dopis s otázkou, kam má k portrétování lady Jany přijet, a s upozorněním, že honorář za jeho služby je nevratný. Vztekla a zahanbená lady Frances vyprávěla poněkud upravenou historku – jak se stala obětí zlovolného žertu, a ještě ke všemu tak brzy po tragickém skonu svého manžela. Tentokrát okamžitě upadl do bídy malíř.

Zdálo se, že ucházet se o ruku lady Jany byl velmi rizikový podnik.

Pokud se dalo usuzovat ze seznamu jejich dosavadních snoubenců, dny Gifforda Dudleyho – a dny vzkvětu jeho rodiny – byly sečteny.

Janě ho skoro bylo líto.

Sáhla po druhé knize, té o Edianech, a přešla po slově Edian prstem. Dala by cokoli za to, aby na sebe mohla brát podobu nějakého zvířete. Nejlépe něčeho, co by nikdo neotravoval ani nenuťtil do vdávání, třeba medvěda. Jenže pokud bylo edianství dědičné, jak na tom trvala řada lidí, pak ji toto dědictví přeskočilo. (Nikdo o tom sice neměl vědět, ale Jana jednou zaslechla svoje rodiče, jak se hádají o edianské magii její matky.) A pokud to byl dar propůjčovaný jen těm, kdo si ho zasloužili (což byla další oblíbená hypotéza, ačkoli mnohem méně vědecká), veškeré její snahy si ho zasloužit vyšly žalostně naprázdno.

V dále se na vrcholku příkrého kopce tyčil k nebi hrad. Na úpatí svahu se choulila rušná vesnice, jejíž obyvatelé s vytřeštěnými očima zírali na kočár, který projel branou a začal šplhat do kopce. Jana obdivovala vysoko se tyčící pevnost (vybudovanou v jedenáctém století, pokud se tedy v architektonickém odhadu nemýlila, a to se rozhodně nemýlila) z krásného bílého kamene a s úzkými štěrbinami místo oken. Vypadalo to, že tohle místo se dá velmi dobře bránit, až hrozivě dobře. Jako by hradní páni každou chvíli očekávali útok.

Kočár musel projet ještě třemi dalšími branami a padacím mostem přes hradní příkop, než dojel na hlavní nádvoří, kde kočí zastavil před elegantnější částí hradní budovy. Byla to očividně nová, modernější přístavba, se špičatými střechami a spoustou oken. Vypadalo to tu poněkud nehostinně. Klidně se podívejte, ale prosíme nesahat. Dokonale upravený, ale nezabydlený domov.

Jana se rozhlédla po tuctech oken, zda se v nich něco nemihne, ale všude byl klid, až na koně lelkující na rozlehlé louce na opačné straně hradu.

Tak tohle byli ti výstavní koně, co se jimi lord Dudley tak rád chlubil.

Jana vyskočila z kočáru a vydala se k zavřené bráně ohrady, aby si je prohlédla.

Byli to krásní koně s hladkou srstí a štíhlýma nohama. Nej-
skvostnější ze všech byl ovšem ztepilý hřebec na druhé straně
louky. Proháněl se po trávě se vztyčenou hlavou a nastraženými
ušima a svaly na něm jen hrály. Pohodil hlavou tak, že mu hřívá
vlála ve větru, sluneční paprsky se odrážely od jeho lesklé kaš-
tanové srsti. Byl zkrátka nádherný. Jana měla sice zkušenosti jen
s poslušnými mírnými valachy vhodnými pro dámu, ale teď si
byla jistá, že žádného koně, který by si tolik zasloužil neustálé vy-
chloubání, ještě nikdy neviděla.

Jak úžasné by asi bylo, představovala si, žít jako kůň? Moci
takhle běhat, rozlétnout se po zemi na těch silných mocných no-
hách. Nikdo by ji nesekýroval, neštípal, nepřipomínal, jak je malá
a bezvýznamná.

Co všechno by dala za možnost změnit se v koně a utéct nejen
z tohoto zasnoubení, ale od všeho, co s jejím životem bylo v ne-
pořádku.

„Má paní,“ ozval se za ní mužský hlas. „Mohu vám s něčím
pomoci?“

Jana se otočila a natáhla krk. Nejprve si všimla, že před ní stojí
vybraně oblečený gentleman. Pak došla až k jeho hlavě.

A byl tam.

Ten nos.

Byl to vskutku ohromný, klenutý orlí nos, který vcházel do
místnosti o celých pět vteřin dřív než jeho majitel. (Čtenáři jistě
pomůže, když si vybaví morové masky s dlouhým nosem, které
začnou lékaři nosit během několika desítek let. Povídá se, že ve
skutečnosti byly navrženy podle dudleyovského nosu, ale nikdy
ne v doslechu Dudleyho potomků.)

Božítku! Co když je to Gifford?

„Přišla jsem navštívit lorda Gifforda Dudleyho,“ odpověděla váhavě Jana a přistihla se, že mluví k nosu. Jenže když ten nos byl přímo nad ní, nedalo se mu vyhnout. Ustoupila o rozvázný krok dozadu a doufala, že teď už mu uvidí do očí.

„Ach.“ Muž jí věnoval vědoucný úsměv. „Přišla jste za mým bratrem.“

Uf. Tenhle nos – tedy, tenhle muž – nebyl Gifford, ale Stan Dudley, jeho starší bratr, který otce sem tam doprovázel ke dvoru. (Ne, že by si Jana u dvora někoho moc prohlížela, na to měla moc knížek ke čtení.) Ale co když byl Giffordův nos ještě horší?

Přitiskla si knihy k hrudníku a přemítala, jestli se začít modlit. Mohla by modlitba za lepší velikost nosu být považována za prohřešek proti víře?

„Ano. Ráda bych Gifforda viděla. Hned.“

„Obávám se, že právě není k zastížení. Má, ehm, moc práce u koní.“ Stan zalétl pohledem k pastvině, ale pokud tam Gifford byl, Jana ho neviděla. Byli tam jen koně, kteří právě přešli k novým trsům trávy.

„Takže mě nepřijme?“

„Teď ne.“

To bylo k vzteku. Jana se chtěla na svého nastávajícího alespoň jednou podívat, než budou oddáni. Chtěla toho snad tak moc?

Stan natočil hlavu a jeho nos na okamžik zastínil slunce. „Vidím, že jste rozrušená. Moc se omlouvám, ale jistě víte, že můj bratr má na dámy čas až po setmění.“

Dámy? Množné číslo?

Pan Nos pokračoval. „A vy jste... Anna? Frederica? Janette?“

Jana nechápavě zamrkala. „Pardon, kdo?“

Stan si založil ruce na hrudi a prohlédl si ji důkladněji. „Rudé vlasy. To je nezvyklé. Nevzpomínám si, že by můj bratr mluvil o tom, že by jedna z jeho dam byla zrzka.“

„Jedna z jeho dam?“ vymáčkla ze sebe Jana.

„Jistě jste si nemohla myslet, že jste jediná. Měl jsem ovšem za to, že dává přednost brunetkám. Vyšším. A s plnějšími... tvary.“

Jana zalapala po dechu. To byl nehoráznost. Kdo si tenhle Stan myslí, že je? Jana byla přece královské krve (její prababička byla koneckonců královna), byla příbuznou a přítelkyní Eduarda VI. Král jí dopřával sluchu a jeho královský sluch se brzy doslechne o tom, jak neurvalý, drzý, troufalý a odporný muž –

Došlo jí, že nic z toho neříká nahlas. Místo toho jen tak stála s otevřenou pusou, zatímco ústa pod dudleyovským nosem se dál pokoušela uhádnout její jméno. Těch jmen bylo tolik. Ke každému písmenu abecedy minimálně jedno. To měl Gifford poměr s každou z nich? Nebo byl Stan prostě jen zlý?

„Tak dobře,“ řekl Stan nakonec, „vzdávám se. Pokud mi prozradíte, kdo jste, vyřídím mu, že jste za ním byla.“

Jana nasadila co nejpevnější tón. „Jsem lady Jana Greyová. Jeho snoubenka.“

Stan na chvíličku strnul, jako by zkameněl, ale pak se spěšně uklonil. „Ach, jistě. Má paní, strašlivě se omlouvám. Neuvědomil jsem si... Nikdy bych nic z toho neřekl. Já jen, máte na urozenou dívku tak zrzavé vlasy. Chci říct... nikdy bych se o těch ostatních dámách ani nezmínil. Protože žádné jiné dámy ani nejsou. Nikde. Nikde na světě. Kromě mojí choti. A vás. Gifford vám bude věrným manželem. Bude věrný jako pes! No, tedy, jako pes ne.“ Stan vzdychl. „Omlouvám se, neměl jsem nic říkat –“

Jane ho probodávala pohledem. Tedy spíš jeho nos. Nic moc jiného se z něj vidět nedalo.

„Prosím, přijměte mou nejupřímnější omluvu, má paní.“ Stan Dudley se ještě několikrát chabě pokusil celou situaci napravit, pak zamumlal cosi o tom, že ji zanechá jejím úvahám – které byly zajisté stejně bělostně čisté jako okvětní lístky toho nejpanenštějšího stromu – a byl pryč.

Takže. Její nastávající choť byl sukničkář. Záletník. Zhýralec. Zpustlík. Prostopášník. (Když byla Jana rozrušená, stával se z ní tak trochu chodící slovník synonym, což byl vedlejší účinek té usilovné četby.) Nebylo divu, že ho nikdy nikdo neviděl, vzhledem k tomu, že ten nemrava měl přes den – údajně – příliš práce u koní a po nocích s nevěstkami.

To bylo nepřijatelné.

Jana dupala zpátky ke svému kočáru. V duchu si chystala, co všechno řekne Giffordovi, Eduardovi, svojí matce a komukoli dalšímu, kdo měl v té svatbě prsty. Byla to velmi, velmi vzteklá slova.

Myslela si, že to zasnoubení zničí Giffordovi život. Ale poprvé (možná úplně poprvé za celý svůj život) se pletla: zasnoubení s Giffordem Dudleyem zničí život jí.

Pokud tomu nezabrání.

Jana se narovнала. Gifforda Dudleyho si nevezme. (Co to je vůbec za jméno, Gifford Dudley? Jako vážně!) Ani v sobotu, ani nikdy jindy.

Kapitola třetí

Gifford (říkejte mu G!)

Nejhorší na probuzení po západu slunce byla výrazná pachuč trávy v ústech, politováníhodný vedlejší účinek toho, že měl v ústech opravdovou trávu. Tato seno-v-puse-itida (nebo „sen-ný dech“, jak tomu říkala jeho matka, jako by mluvila o ranním zápachu z úst) ovšem byla nevyhnutelná, když jste na konci každého dne byli neochočený kůň a na začátku každé noci neochočený muž.

Skoro muž, pravila by jeho matka. V devatenácti letech byl skoro muž. A rozhodně neochočený.

G (říkejte mu prosím G, a pokud možno ho neoslovujte jeho příšerným jménem Gifford Dudley, druhorozený – a tedy zcela bezvýznamný – syn lorda Johna Dudleyho, vévody z Northumberlandu) se příkrčil na všech čtyřech a pak se donutil vstát. Pro-táhl si slabiny, z nichž byla teď třísla.

Zavzpomínal na svou ranní projížďku krajinou. Tentokrát zamířil na severozápad, pěkně řízným cvalem přes zelenající se kopce a bujné lesy, celé hodiny, dokud nedostal žízeň. Říkal si, že není nic, co by se mohlo rovnat pocitu z života bez hranic a zábran a větru ve vlasech. V hřívě.

On se o tuhle schopnost neprosil. (Kdyby si mohl vybrat, rozhodně by si k ní přál i schopnost ji ovládat, ačkoli kletba, která se dá po libosti zapnout a vypnout, by se tak trochu mījela účinkem.) Ale mělo to svoje výhody. G nikomu nepatřil. (Kdo by chtěl napůl muže, napůl koně?) Mohl si vybrat místo na mapě a hned druhý den, jen co se slunce vyhouplo nad obzor, se tam vydat. (Za předpokladu, že jeho koňský mozek si zapamatoval kudy. G by spíš tvrdil, že koně nejsou zrovna proslulí svým orientačním smyslem, než že by se – i jako muž – mohl ztratit klidně i ve vlastním šatníku.) A nejllepší na tom bylo, že neměl žádné lidské povinnosti.

Během dne si plnými doušky užíval svobody, takže každé setmění bylo tak trochu zklamáním. G se rozhlédl po džberu s vodou, který mu v rohu vždycky nechával jeho sluha, doklusal k němu (lidským stylem, ale nejspíš u toho připomínal koně mnohem víc, než by to dokázal kterýkoli jiný člověk), nabral si plný hrnek vody a nalil si ji do pusy.

Pokaždé, když se proměnil, byl úplně vyprahlý, a dnes večer potřeboval mít všech pět pohromadě. Vzhledem k tomu, že jako člověk existoval výhradně v noci, mohl se účastnit jen omezeného počtu činností. S tím, jak nenuceně, až neomalene G mluvil, a se svým obecně bujarým chováním nebylo těžké přesvědčit jeho rodiče, že tráví své lidské hodiny v budoárech dam pochybné pověsti nebo popíjením v nevěstincích. Lady Dudleyová často naříkala: „Ten chlapec a ty jeho plotky... Co s ním budeme dělat?“

G je nechal, ať tomu věří; dokonce se často chvástal svými úlovkami, aby je v jejich víře podpořil. Dokud si mysleli, že je G nějaký Casanova (ačkoli se skutečným Casanovou, který se narodí až za dalších dvě stě let, ho pochopitelně srovnávat nemohli), měl G volnost dělat si co chtěl. Pravda o tom, jak ve skutečnosti tráví svoje večery, byla navíc ještě trapnější. G by radši, aby si jeho rodiče mysleli, že někde hýří při pijatikách s pochybnými ženštinami.

Ozvalo se ostré zaklepaní.

„Můj pane?“ zavolal z druhé strany dveří stáje Billingsly.

„Ano,“ odpověděl G a snažil se z hlasu dostat ržání podobně, jako když si lidé po ránu potřebují odkašlat.

„Vaše kalhoty.“

Dveře se otevřely na mezeru právě tak širokou, aby se jí protáhla paže v modrém rukávu uniformy komorníka. V ruce svírala kalhoty.

„Díky, Billingsly.“ G si kalhoty vzal a natáhl si je, zatímco Billingsly položil zbytek jeho oblečení na dřevěný stolek, aby se oděv mladého lorda neušpinil od slámy.

„Dovolte, můj pane, až budete patřičně oděn, váš otec vás žádá na slovíčko.“

„Můj otec?“ zděsil se G. „On se vrátil na hrad?“

„Ano, pane,“ přikývl Billingsly.

G si zapnul knoflíky kabátce a natáhl si vysoké kožené holínky. „Vyříd' prosím otci, že jsem dnes zaneprázdněn. Mám... plány.“

Billingsly si odkašlal. „Obávám se, pane, že váš otec na tom trvá. Budete muset tu svoji po –“

„Billingsly!“ skočil mu do řeči G a cítil, jak se mu žene horkost do tváří. „Přece jsme se dohodli, že o té... věci... nebudeme nikdy mluvit jinde než... na tom místě.“

„Omlouvám se, můj pane. Nemohl jsem si vzpomenout, jaké jste si ráčil přát užívat zástupné slovo.“

G zavřel oči a vzdychl. Billingsly nedávno odhalil pravou povahu jeho tajných nočních výprav a nechal se přesvědčit (ehm, podplatit), aby nic neprozradil jeho rodičům. „Pletky, Billingsly. Pletky.“

„Jistě, pane. Vaše plotky budou muset počkat, neboť vaši společnost si vyžádala i vaše matka. Čekají na vás s otcem v přijímacím pokoji.“

Jeho otec a jeho matka byli oba na panství, oba v jedné místnosti, a žádali si jeho společnost? To znělo docela vážně. Ano,

jeho otec si G občas povolal, aby s ním probral jeho hipologickou kletbu, jeho dědictví (nebo spíš absenci dědictví, vzhledem k tomu, že byl druhorozeným synem), pohodlnější podkovy a kováře, který by dokázal držet jazyk za zuby. Těchto debat se ale matka téměř neúčastnila. Cítila se lépe jako pečovatelka, třeba když mu udílela módní rady ohledně toho, jak si má upravit vlasy (nebo hřívu, v závislosti na tom, kde se právě nacházelo slunce).

G se na Billingslyho zadíval. „Nejsou Vánoce, že ne?“

„Je květen, můj pane.“

„Tak něčí narozeniny?“

„Ne, pane.“

„Někdo umřel?“ G se na okamžik oddal představě, že umřel jeho dokonalý starší bratr Stan a zanechal po sobě sebou svoji dokonalou ženu a jejich dokonalého syna, ale pak si uvědomil, že Stan se nikdy nedopouští žádných chyb, a zanechat po sobě rodinu kvůli předčasnému úmrtí by rozhodně bylo považováno za nepatřičné. Navíc by pak za ženění a výrobu dědiců byl zodpovědný G. Z té představy se otrásl.

„O nikom nevím, pane,“ odpověděl Billingsly.

G stiskl svoje urozené rty a zcela neurozeně si odfrkl. Ten zvuk byl zcela nepochybně koňský.

„Mám to považovat za souhlas?“

G zavřel oči. „Ano.“

„Výborně, pane.“

G by v tu chvíli dal nevímco za to, aby se mohl proměnit v koně, kdykoli se mu zachce. Pak by se mohl od otcova nosu v cuku letu vzdálit na padesát mil. (Nejspíš by potřeboval nejmíň čtyřicet devět mil, jen aby se dostal z dosahu toho frňáku.)

Ze smrákání se stal pěkně temný soumrak a G se vydal ze stájí nahoru k obytné budově hradu. Myšlenky mu v hlavě cválaly ozlomkrk, jak se snažil vymyslet, o čem s ním asi jeho rodiče chtějí mluvit.

Od chvíle, kdy byl dost velký na to, aby vydržel sedět u stolu během rodinných večeří, si byl vědom toho, jak podřadné má v rodině místo. Stanovi vždycky naservírovali jídlo dřív než jemu – jak hlavní chod, tak všechny přílohy. Když je jejich otec představoval, vždycky to vypadalo takhle: „Tohle je Stan, příští vévoda z Northumberlandu, dědic dudleyovského jmění.“ Dlouhá pauza. „A tohle, ehm, je můj druhý syn, Stanův bratr.“

Zde by vypravěčky chtěly upozornit na dvě věci, která možná přispěly k tomu, proč se vévoda z Northumberlandu tak styděl za svého druhorozeného syna. Za prvé: edianská magie se považovala za dědičnou, a ani vévoda sám, ani jeho údajně oddaná manželka edianské schopnosti neměli. Za druhé: vévoda byl majitelem epického nosu, jehož rozměry byly zdrojem legend; velikost Giffordova nosu byla dokonalá a o jeho tvaru by se daly psát sonety.

Kombinace těchto dvou maličností způsobila, že vévoda často po očku zahlížel na svoji choť a choval se, jako by Gifford neexistoval.

Právě proto ve svých třinácti letech Gifford požádal, aby jeho jméno bylo zkráceno na pouhé G, ježto se beztak nikdy nikdo nezajímal o to, jak se doopravdy jmenuje.

Billingsly G zavedl od bočního vchodu do třetí hlavní síně, kde se G zahlédl v zrcadle a zastavil se, aby si z kaštanových vlasů vytáhl zbloudilé stéblo slámy. Jeho matka lpěla na přísných pravidlech ohledně toho, jak se uvnitř hradu šatit a česat, z nichž nejdůležitějším bylo „všechny stopy po koňských eskapádách zůstanou ve stáji, kam patří“.

Jeho matka vždycky k jeho kletbě přistupovala, jako by G sám chtěl trávit svoje dny jako čtyřnožec. Jako by to byla jen další pubertácká vzpoura. Často zapomínala na to, že se o žádnou kletbu neprosil, a kdyby někdo věděl, jak ji ovládnout, G by za tu informaci klidně dal Billingslyho pravou ruku.

Skoro jako by slyšel jeho myšlenky, přitáhl si Billingsly pravou ruku před sebe, aby na ni G neviděl.

„Tudy, můj pane,“ řekl a levou rukou otevřel dveře do přijímacího pokoje.

G vešel. Uvnitř seděl za umně vyřezávaným stolem jeho otec a za ním stála jeho matka Gertruda. Dlaň měla položenou na manželově rameni, jako by pózovali pro portrét. Jeho mladší sestra Temperance si na pohovce hrála se sadou panenek a rytířů.

„Giffíku!“ vypískla, když ho uviděla vcházet do místnosti. Tempie byla jediná na světě, kdo mu mohl říkat Giffíku.

„Nazdar, Kudrlinko,“ pozdravil ji G, protože Tempie měla ty nejkudrnatější zlaté lokny v celé Anglii.

„Ach, synu,“ oslovil ho lord Dudley. Pokynul ženě, která stála v rohu – Tempieině chůvě – a ta okamžitě vzala holčičku za ruku a vedla ji pryč. Tempie mu druhou rukou nemotorně zamávala. „Děkuji, že ses k nám tak rychle připojil.“

„Otče,“ odpověděl s lehkou úklonou G, ale hned mu bylo jasné, že je něco špatně, protože „tak rychle připojil“ byla ta největší pochvala, které se mu od otce dostalo za poslední dva roky. (Předchozí pochvala byla za to, že se „držel v pozadí“, když u nich byl na návštěvě Rafael Amador, španělský emisar.)

„Máme pro tebe skvělé zprávy,“ pokračoval otec. Gertruda se při těch slovech narovnala. „Týkají se tvého budoucího štěstí.“

A jéje, pomyslel si G. Budoucí štěstí bylo vždy krycím názvem pro –

„Vyrostl z tebe skvělý mladý muž a urostlý, ehm, oř,“ pronesl jeho otec. „Sice se nám nedaří zvládnout tu hipologickou situaci, ale tahle malá denní výchylka z lidství ti jistě nebrání vést relativně normální život, ani tě nezbaví výsad a práv, která se dostávají všem šlechticům.“

Tak za prvé, G měl vztek, že ani jeden z jeho rodičů nedokáže nazývat věci pravými jmény a říct „koňská kletba“, a místo toho mluvili o jeho „hipologické situaci“ nebo „malé denní výchylce z lidství“ nebo podobném nesmyslu. Jenže nejmíc

zneklidňující částí otcova projevu bylo to o „výsadách a právech, která se dostávají všem šlechticům“. Protože to mohlo znamenat jediné –

„Svatba, synu,“ oznámil lord Dudley. „Svatba s řádně prověřenou a – pokud se tak dá usuzovat bez vyzkoušení – plodnou mladou dámou, s excelentním rodokmenem a s prokazatelně skvělými rodinnými vazbami.“

To, čeho se G nejvíc bál, se stalo skutečností. „Páni, otče. Plodná a řádně prověřená? To zní velice romanticky.“

V tu chvíli lady Gertruda zvedla ruku z manželova ramene a přiložila mu dlaň na zátylek, skoro jako by chtěla dokázat, že i ve vynuceném manželství je možné projevovat horoucí vášně. „Drahý chlapče, kdybychom tě nechali, ať si děláš, co chceš, do zajista by ses nikdy neoženil.“

„Já myslel, že na tom už jsme se shodli,“ odušil G. Měsíc poté, co se začal měnit v koně, slyšel, jak si jeho matka stěžuje jeho otci, že žádná dáma, co má jen trošku sebeúcty, si nevezme za manžela polovičnického koně. A jeho otec potom prohlásil, že by bylo lepší, kdyby byl koněm ve dne i v noci, a celé lidství úplně přeskočil. Pak by ho alespoň mohli prodat a vynahradiť si tak celé to trápení.

Potom už G přespával každou noc ve stáji.

Lord Dudley teď setřásl manželčinu ruku, jako by se oháněl po otravném hmyzu. „Je mým nejtoužebnějším přáním, aby všichni má potomci vstoupili do manželství.“

„Proč? Ode mě přece dědice nepotřebuješ,“ namítl G. „Jsem druhorozený syn.“

„A právě proto jsem uplynulé dva týdny strávil usilovnou snahou zajistit ti budoucí štěstí –“

„Chceš říct, že jsi zařizoval moji svatbu s úplně cizí holkou,“ skočil mu do řeči G. „No, díky, ale ne, díky, otče.“

Lordu Dudleymu vyskočila na čele vzteklá žilka, které si G

ještě nikdy nevšiml. „Zajistil jsem ti štěstí a budoucnost a vlastní panství a jmění pro budoucí generace Dudleyů, a ty se oženíš a zplodíš syna nebo dva nebo sedm, než se nadobro proměníš v koně, je ti to jasné?“

G ustoupil o krok dozadu, částečně proto, aby se vyhnul vévodovým poléťavým slinám, a částečně proto, že ani netušil, že změnit se v koně navždy je vůbec možné, ačkoli musel uznat, že volnost a možnost odcválat někam daleko a vmísit se mezi divoké koně v Cornwallu zněla ve srovnání s bezprostředně hrozící svatbou velice lákavě. Ne, že by G chtěl zbytek života strávit sám. Manželství nejspíš mělo svoje výhody. Jenže co by on byl za manžela? Na příkladu vlastních rodičů viděl, že pokud do posvátného svazku nevstupujete s velkou láskou, to, že svůj protějšek lépe poznáte, vede jen k ještě většímu pohrdání.

A navíc, jaká žena by si ho chtěla vzít, kdyby znala pravdu?

„Ale otče –“

„Prostě se oženíš, jinak tě nechám vyklestit, přísahám při božím slově,“ procedil mezi zuby lord Dudley.

„A jak se má ctěná nastávající jmenuje?“ zeptal se G.

Zdálo se, že lorda Dudleyho ta otázka poněkud uklidnila. „Lady Jana Greyová.“

„Lady Jana Greyová?“ G doufal, že se přeslechl. Už u dvora nebyl pěkných pár let, ale o Janě věděl. Její pověst ji předcházela. Jana. Ta knihomolka.

„Lady Jana Greyová, dcera lady Frances Brandonové Greyové. Králova sestřenice z druhého kolene.“

Lady Gertruda se naklonila. „Tak co myslíš, synáčku?“

G se zhluboka nadechl a pomalu vydechl. „Myslím si spoustu věcí. Jako třeba to, že tvář oné dámy už dlouho nebyla spatřena, neboť je obvykle pohřbená v knize.“

„Nikdy dřív jsi proti vzdělávání dam nic nenamítal,“ zavrtěla hlavou matka.

„A stále proti němu nic nemám. Co když ale tato dáma používá *Politické dějiny Anglie, svazek druhý*, jen k tomu, aby zakryla nějaké ohyzdné znetvoření?“

„Gifforde!“ okřikl ho otec.

G při zvuku svého celého jména sklapl pusou.

„S tou svojí vyřídilkou daleko nedojdeš.“ Lord Dudley vydechl, až se mu zachvělo chřípí – a málem to vyvolalo větrnou bouři. „Chlapče. Zdá se mi, jako bys měl dojem, že ten sňatek je pouhý návrh.“ Rty mu zmizely ve vousech, což se stávalo, když se zlobil. „Věř mi, že vyjednávání o něm byla obtížná a choulostivá, a tvým romantickým představám o celoživotním mládenectví v žádném případě nebude vyhověno.“ Vstal a opřel se pěstmi o desku stolu. Temeno jeho hlavy dosahovalo až k otevřené mordaně vycpané medvědí zdechliny, která visela na zdi. „Naposledy opakuj, ŽE SE OŽENÍŠ S LADY JANOU GREYOVOU!“

Jeho hlas se ozvěnou odrazil od stěn. Nikdo se ani nehnu, aby zvíře ještě víc nepodráždili.

Lord Dudley povolil sevřené pěsti a došel k G. „Gratuluji ti k brzké ženitbě, synu. Nepochybuj o tom, že budeš velmi šťastný.“

„Děkuji, otče,“ procedil G skrz zaťaté zuby. „Jen ještě jedna věc. Ví lady Jana o té... hipologické situaci?“ G nemohl uvěřit, že se snížil k opisu, který by použil jeho otec, jako by v něm nadcházející svatba vzbudila stud.

Lord Dudley syna objal kolem ramen, ale jen proto, aby ho mohl vyvést z místnosti.

„Na tom nezáleží,“ řekl a zabouchl mu dveře před nosem.

Na tom nezáleží. Co to mělo znamenat? Že o tom lady Jana ví a nevádí jí to? Nebo že o ničem neví a nezáleží na tom, hlavně když mu do východu slunce řekne svoje „ano“?

Billingsly na G čekal poblíž hradní brány.

„Váš plášť, pane. Přichystal jsem vám koně, abyste hned mohl vyjet za svými... pletkami.“

G zvedl oči v sloup. Pokaždé, když Billingsly vyslovil krycí název pletky, znělo to tak podezřele. Možná by mě vymyslet něco jiného. Ale pletky, to mělo takový ráz. Když se nad tím hodně zamyslí, určitě se mu to povede nějak zakomponovat do dnešního představení.

Pletky. Pletky. Co se rýmuje se slovem pletky? G se soustředil, vsunul levou nohu do třmenu a vytáhl se do sedla svého koně Westleyho. *Zmetky? Fretky?*

Byl ztracený ve svých úvahách a usilovně hledal ten nejhodnější rým, když vtom ho cestou z hradu minul Stan.

„Bratře,“ oslovil ho místo pozdravu.

Když G Stana požádal, aby mu říkal G, a ne Gifford, Stan se uchýlil k co nejobecnějšímu „bratře“.

„Dobrý večer, Stane,“ opáčil G.

„Kam vyrážíš?“

G se rozbušilo srdce. Jeho bratr se zřídkakdy zajímal, kam jde a co tam bude dělat. Možná, že věděl o té chystané svatbě, což by mu ve Stanových očích přidalo na vážnosti. Anebo chtěl jen tak potlachat. Jeho vyzvídání mu každopádně nebylo příjemné.

„Chystám se... ehm... pletkovat.“

Stan naklonil hlavu.

„Být pletkařem. Dělat pletky.“ Božínku. G nikdy pořádně nezkoumal, jak se to slovo správně používá, a slyšel ho jen při těch příležitostech, kdy jeden z jeho rodičů (nebo oba) pronesl něco jako: „A už je to tu zase, ten chlapec a ty jeho pletky...“

„Mám plány,“ prohlásil G nakonec, „které mohou a nemusí zahrnovat pletkaření.“

Stan přikývl. „Možná v něm tentokrát bude figurovat jistá zrzavá dívka. Celkem malá. S hnědýma očima. Líbilo by se ti takové děvče?“

„Já nejsem moc vybíravý,“ odvětil obezřetně G. „Jsou to koneckonců jenom pletky.“

„Jistě. Výborně. Tak pokračuj.“

„Díky,“ vydechl G. „Dobrou noc, Stane.“

Sklonil hlavu a pobídl koně do hladkého cvalu. Teď už si nemohl dovolit žádná vyrušení nebo zádrhele. Držel lucernu tak pevně, jak to jen šlo, ale ani moc světla nepotřeboval. Tuhle cestu znal jako své boty: prostě jen doprava, doleva, potom dvakrát doprava, pak ještě jednou lehce doprava, ostře doleva, do kopce, přes most, ještě jednou ostře doleva a byli jste tam. G by to zvládl i se zavřenýma očima.

Když konečně uvázal svého koně před hostincem U žraločí ploutve, měsíc už zářil vysoko na nebi. Zevnitř se ozývalo vřeštění shromážděného davu, jásání a syčení a pořvávané nadávky a cinkání pohárů. G se ohlásil u hostinského, podepsal se jako John Billingsly, a pak si přisedl ke stolu ke čtyřem dalším mužům, kteří už zjevně vypili několik džbánů piva.

„Přišel sis pro další, jo?“ zeptal se muž s nejhustším plnovousem.

G si ho nevšímal. Položil ruku na náprsní kapsu, v níž měl svůj nejnovější počin, „Vytržení z požívání zeleně.“ Potom nahmatal dýku, kterou měl u pasu.

Veřejná předčítání poezie byla známá jako drsné podniky, především když jste přednášeli nové básně. Mohli jste přijít o víc než jen o svou hrdost.

Kapitola čtvrtá

Eduard

Eduard brzy zjistil, že když umíráte, lidé vás nechají dělat si v podstatě cokoli, co se vám zlíbí. A tak vydal několik nových neoficiálních dekretů:

1. Král si může ráno pospat tak dlouho, jak chce.
2. Král už nemusí nosit sedm vrstev drahokamy zdobeného oblečení. Ani hloupé klobouky s péry. Ani kalhoty, co vypadají jako dýně. Od nynížška bude, pokud se nejedná o nějakou zvláštní příležitost, klidně nosit jen košili a obyčejné kalhoty.
3. Moučník bude servírován jako první chod. Nejlépe pak ostružinový koláč. Se šlehačkou.
4. Král už se nemusí účastnit žádných ubíjejících hodin studia. Jeho vynikající učitelé mu naplnili hlavu dost velkým množstvím dějepisu, politiky a filozofie na to, aby mu to vydrželo na dva životy, a vzhledem k tomu, že král pravděpodobně bude mít sotva půlku života jednoho, další vzdělávání už není potřeba. Už žádné hodiny, rozhodl se. Žádné knihy. Žádné káravé pohledy učitelů.

5. Král nyní bude pobývat v nejvyšším patře jihovýchodní věže, kde může sedět na okenním parapetu a dívat se na řeku tak dlouho, jak si ráčí přát.
6. Nikdo u dvora nesmí nahlas pronést žádné z těchto slov a slovních spojení: *nemoc, choroba, neduh, úbytě, souchotiny, onemocnění, churavost, zotavení, indispozice, malátnost, nevolnost, mor, chatrné zdraví, podlomené zdraví, to, co létá ve vzduchu a váš zdravotní stav*. A především je přísně zapovězeno říkat slovo *umírání*.

A konečně poslední (a pro náš příběh možná nejdůležitější):

7. Do paláce mohou psi. Přesněji řečeno Eduardův pes.

Eduard vždycky psy miloval. Psi byli nekomplikovaní. Milovali vás, aniž by měli nějaká očekávání. Byli oddaní a věrní, ne proto, že jste král a mohl byste je nechat popravit, kdyby se vám znelíbili, ale proto, že to zkrátka měli v povaze. Eduard většinou dával přednost společnosti psů před společností lidí.

Eduardova nejoblíbenější fenka se jmenovala Pet, což byla zkrácenina jména Petunie. Byla ten nejlepší pes na světě, velký afghánský chrt s dlouhou hebkou srstí barvy pšenice a dlouhýma hedvábnýma ušima. Pet byla vřelá a měkká a praštěná a vždycky ho rozesmála. A tak, prostě proto, že to Eduard nakázal, s ním posledních pár dní mohla do trůnního sálu, do hodovní síně, do poradní síně a do jeho nově upravené komnaty ve věži. Kam šel král, tam šla i Pet.

Jenom abyste věděli, králova sestra Marie psy na hradě neschvalovala. Bylo to nedůstojné. A nehygienické.

Bess byla na psy alergická. (Navíc byla spíš kočičí člověk.)

Ani jedna z nich ale nemohla nic moc namítat, protože jejich bratr umíral a jak by kdokoli mohl upírat přání umírajícímu králi?

A tak se stalo, že v pátek ráno, poté, co posnídal ostružinový koláč se šlehačkou, si Eduard hověl na trůně v košili a pohodlných kalhotách, a dokonce neměl na hlavě ani korunu. Pet mu položila hlavu do klína. Eduard ji drbal za hedvábným uchem a Pet cukala zadní nohou do rytmu, protože si prostě nemohla pomoci. Marie seděla v rohu a brblala něco o blechách. Bess posmrkávala do kapesníčku. Lord Dudley, který se právě navrátil ze svého panství, odkud měl přivést svého syna, seděl na mnohem menší židli po Eduardově pravici a pročetl si jakousi důležitě vyhlížející listinu. Na ohromném nose měl nasazené brýle (tedy spíše to, co považujeme za předchůdce brýlí).

V tu chvíli se k Eduardovi donesly rozčilené kroky, rozléhající se po kamenné dlažbě chodby před trůnním sálem. „*Ne, skutečně musím ihned mluvit s králem, prosím,*“ domáhal se důvěrně známý vysoký hlásek, ale než stihl sluha ohlásit: „lady Jana Greyová, vaše veličenstvo“, což vyžadoval královský protokol vždy, když někdo vstupoval do přítomnosti krále, dveře se rozlétly a lady Jana Greyová se nahrnula dovnitř jako velká voda.

Byl pátek, jak už jsme řekly. Pokud mělo všechno jít podle plánu lorda Dudleyho, Jana a vévodův syn Gifford spolu budou zítra večer stát u oltáře.

Eduard se usmál. Měl radost, že Janu vidí. Poslední dobou jí vinou své nemoci příliš často nevidal, ale vypadala přesně tak, jak si ji vždycky představoval, ačkoli byla trochu znavená po cestě.

Nezdálo se ovšem, že by Jana měla radost, že vidí jeho. Na tvářích jí zářily dvě jasně růžové skvrny a k potem zmáčené tváři se jí lepily pramínky zrzavých vlasů, jako by z Bradgate až sem běžela. A k tomu se mračila.

„Dobrý den, sestřenko,“ pozdravil ji Eduard. „Vypadáš velmi dobře. Nechceš se posadit a dát si šálek –“

Čaje, to jí chtěl nabídnout. Protože byl Angličan a když jsou Angličané ve stresu dělají právě tohle: pijí čaj.

„Čaj nechci,“ nenechala ho dopovědět Jana a mávnutím ruky odehnala královskou čajovnicí, která se k ní blížila s konvicí čaje v jedné ruce a hrníčkem s podšálkem v druhé. „Potřebuju s tebou mluvit, Eduarde. Je to naléhavé.“

Mezi dvořany v trůnním sále se rozhostilo kratičké ticho a pak začal dav pohoršeně mumlat, ačkoliv nebylo jasné, zda dvořany pobouřilo víc to, jak neformálně Jana krále oslovila, nebo její neurvalé odmítnutí nabízeného šálku čaje. Lord Dudley si odkašlal.

„Dobrá tedy,“ souhlasil trochu nervózně Eduard.

Jana přelétla pohledem po sále, jako by si teprve teď všimla, že mají obecnost. A zrudla ještě víc. „Potřebuju s tebou mluvit o, ehm... vládě krále Eduarda Plantageneta druhého. Četla jsem teď jednu velmi významnou knihu právě o tomto období anglických dějin, a chtěla jsem se tě zeptat na tvůj názor.“

O samotě, říkaly její oči. Hned teď.

O té svatbě, samozřejmě.

Eduard se na okamžik odmlčel a snažil se vymyslet, jak soukromý rozhovor s Janou co nejlépe zaonačit.

„Je to velmi důležité z hlediska dějin!“ trvala na svém Jana.

„Ach... ano,“ vykoktal Eduard. „Výborně. Velmi rád s tebou v soukromí proberu vládu krále...“

„Eduarda Plantageneta,“ napověděla mu Jana.

„Prvního.“

„Druhého,“ opravila ho.

„Ano, jistě. Co kdybychom se šli projít a ty mi můžeš všechno vyložit?“

Jana s úlevou svěsila drobná ramínka. „Děkuji.“

Eduard se zvedl. Jeho oči se střetly s pohledem lorda Dudleyho, v němž se zračil jasný nesouhlas, ale Eduard si ho nevšímal.

„Jdu se s lady Janou projít do sadu,“ oznámil. „Pokračujte prosím beze mě.“

„Ale vaše veličenstvo,“ vrhla se k němu paní Penneová. Byla to jeho chůva, buclatá stará žena s přívětivou tváří, která se o něj starala, když byl ještě dítě, a letos ji kvůli té jeho neblahé nemoci povolali zpátky ke dvoru. Poslední dobou se pořád ochomýtala kolem něj, nabádala ho, aby se tepleji oblékl, strachovala se, že sebemenší fyzická námaha by v jeho choulostivém stavu mohla být už příliš. „Jste si jistý, že je to ve vašem zdravotním stavu vhodné?“

To bylo jedno ze zakázaných slovních spojení, ale Eduard se rozhodl, že paní Penneové to odpustí, protože vždycky, když ho zachvátila horečka, sedávala u jeho postele a chladila mu čelo studenými obklady, a taky ho hladila po vlasech a občas mu dokonce i zpívala.

„Ano, sire, možná byste měl spíš odpočívat,“ přidal se k ní Dudley.

Eduard mávl rukou. „Co by se mi asi tak mohlo stát? Schvátím se k smrti?“

Snažil se čelem tomu všemu být statečný a vtipný, ale očividně se mu to nedařilo. Dudley se zatvářil zklamaně. Marie vypadala ještě vážněji než obvykle. Paní Penneová si zakryla vrásčitá ústa dlaní a se štkáním se odšourala.

Paráda, pomyslel si Eduard. Prostě paráda. Ale umírající lidé by přece neměli mít povinnost se omlouvat.

Jana si ho prohlédla a teprve teď si všimla jeho prostého oděvu a absence koruny a psa vrtícího ocasem po jeho boku. „Eduarde? Co se děje?“ zeptala se.

„Pojď,“ vyzval ji Eduard, sešel ze stupínku s trůnem a nabídl Janě rámě. „Vypadneme odsud.“

A tak se pes a dívka a král vydali ven z paláce a přes zahradu až k ovocnému sadu, kde se uvelebili pod jabloní.

„Tak dobře,“ řekl Eduard, když měli jistotu, že je nikdo z dvořanů nezaslechne. „Co se děje, Janičko?“

„Nemůžu se zítra vdávat,“ vyhrkla bez obalu Jana. „Musíš tu svatbu odvolat.“

„Ale proč?“ Eduard začal opět drbat Pet za uchem a fenka spokojeně zamručela.

„Prostě si ho nemůžu vzít, to je celé. Jeho ne.“

„Ale já slyšel, že je to slušný mladý muž, Jano,“ přesvědčoval ji Eduard. „Lord Dudley mě ujistil, že Gifford bude vzorným manželem.“

Když nebude zrovna pobíhat někde po kraji, pomyslel si trošku provinile.

Jana žmoulala brokátový lem svých šatů. „To tvrdí všichni, že? Slušný mladý muž. Skvělá partie. Mám to ale štěstí, že? No. Před pár dny jsem se vydala na Dudleyovský hrad, protože jsem si myslela, že se mi ho podaří zahlédnout nebo s ním prohodit pár slov, než budeme oddáni, ale...“

Ach, takže Jana nejspíš Gifforda viděla v jeho koňském stavu. Což pro ni musel být poněkud šok, pokud ji nikdo předem nevaroval, že je Gifford Edian. „Co se stalo?“ zeptal se.

„Bylo to hrozné. Ukázalo se, že Gifford Dudley je... on je...“ Ani se nedokázala vymáčkout. „Prosím, Eduarde,“ žadonila a k Eduardově hrůze se jí zlomil hlas. „Ty to nechápeš. On je ku –“

„Já vím,“ přerušil ji Eduard.

Jana na něj zírала. „Ty to víš?“

„Ano. Lord Dudley mi to řekl.“

„Ale proč jsi potom s tím sňatkem souhlasil?“ zvolala rozhořčeně Jana. „Jak můžeš trvat na tom, abych si vzala takového –“

„Nečekal jsem, že by ti to vadilo,“ pronesl Eduard.

Jana vytřeštila oči. „Cože?“

„Myslel jsem, že tě jeho stav zaujme.“

„Ne. Ujišťuji tě, že nic, co se ho týká, mě ani v nejmenším nezajímá.“ Jana znechuceně nakrčila nos. „A rozhodně bych neřekla, že je to nějaký stav.“

„A co bys tedy řekla?“ Eduard začínal mít pocit, že mu nejspíš něco uniklo.

„Že je to kurevník!“ vykřikla Jana. „Sukničkář, děvkař, hřebeč!“

Aha.

Takže o Giffordově koňském stavu nevěděla.

„No, Janičko,“ rozkašlal se Eduard. „To přece není vůbec překvapivé, ne? Říká se o něm, že je skutečně pohledný.“

„Vážně?“ Do Janina hlasu se vkrádala hysterie. „Vážně se to říká?“

„Ano,“ kývl Eduard. „A bohatí, hezcí mladí muži s tituly si obvykle mohou mezi dámami vybírat.“

Tedy pokud k tomu nejste náctiletý král s urputným kašlem.

Jana našpulila rty. „Já si ho nemůžu vzít. Prosím, Eduarde, musíš to zarazit.“

Eduard věděl, že tu svatbu zarazit nemůže, ne v politické atmosféře, která právě v zemi panovala. Nicméně vycítil, že kdyby Janě objasnil skutečnou příčinu jejich uspěchaných vdavek (totiž že hodně spěchají na to, aby počala a porodila dědice, který po Eduardově smrti usedne na anglický trůn), rozrušilo by ji to ještě víc. Místo toho se snažil přijít na něco, čím by ji utěšil, ale nic moc uklidňujícího ho nenapadalo.

„Moc se omlouvám, Jano,“ hlesl. „Nejde to. Nemůžu...“

„Pokud ti na mně alespoň trochu záleží,“ prohlásila Jana, „nebudeš mě do té svatby nutit.“

Eduardovi se sevřelo v hrudi. Rozkašlal se do kapesníku a před očima mu začaly tancovat fialové tečky. Pet zvedla hlavu z jeho klína a vyslala k Janě vyčítavý pohled.

„Jsi v pořádku?“ zamumlala Jane. „Eduarde. Ty jsi... nemocný?“

„Umírám,“ přiznal se Eduard.

Viděl, jak Jana zbledla.

„Myslela jsem, že je to jen nachlazení,“ zašeptala.

„Ne.“

„Nejsou to snad úbytě?“ hádala Jana a když jí Eduard místo odpovědi věnoval jen smutný pohled, zavřela oči.

„Chci si zajistit druhý názor,“ dodal Eduard. „Lepší.“

„Kdy?“ pípla zkrroušeně Jana. „Kdy podle nich...“

„Už brzy.“ Vzal její inkoustem potřísněnou malou ruku do své. „Já vím, že po tomhle manželství netoužíš. A věř mi, že to chápu. Pamatuješ si ještě, jak jsem byl zasnoubený s Marií Stuartovou?“ Otrásl se. „Ale někoho si vzít musíš, Janičko, protože to dělají všechny urozené mladé dámy: vdávají se. Nemůžeš se navěky schovávat v těch svých knížkách.“

Jana svésila hlavu. Do čela jí spadla zbloudilá zrzavá kadeř. „Já vím. Ale proč zrovna jeho?“ zeptala se. „A proč teď?“

„Protože lordu Dudleymu věřím,“ odpověděl prostě Eduard. „A protože mi dochází čas. Potřebuju mít jistotu, že o tebe bude dobře postaráno. Kdo ví, koho by ti vnutili, až tady nebudu? Jsou i horší věci než se provdat za někoho mladého a hezkého a bohatého.“

„To asi ano,“ připustila Jana.

Eduard věděl, že by jí měl říct o té koňské záležitosti. O téhle drobnosti by nejspíš měla vědět. Jenže nemohl přijít na to, jakými slovy vyjádřit myšlenku, která v podstatě zněla *a mimochodem, ten chlápek, kterého si bereš, je opravdu hřebec. Doslova.*

Měl by jí to říct.

Ne, sežene někoho, kdo jí to řekne.

„Udělej to pro mě, Jano,“ zašeptal. „Prosím. Žádám tě jako tvůj král, ale i jako tvůj přítel.“

Jana se odmlčela. Zrak upírala na jejich sevřené ruce, ale něco v její tváři se změnilo. Eduard zahlédl první jiskru smíření. Hrud' se mu zase sevřela.

„Bude to v pořádku, uvidíš.“ Stiskl jí ruku. „A jestli tě to

uklidní, promluvím s Giffordem o tom jeho sukničkáření. Donutím ho přísahat, že bude zářným vzorem věrnosti. Pohrozím mu lámáním v kole nebo tak něčím.“

Jana zvedla hlavu. „To bys mohl?“

Eduard se uculil. „Jsem král. Přeješ si, abych mu provedl ještě něco dalšího? Natáhl ho na skřípec? Nechal ho zbičovat? Španělská bota? Palečnice? Železná panna?“

Ulevilo se mu, když se Janiny rty zavlnily v náznaku úsměvu.

„No,“ řekla zamýšleně, vyvlékla svou ruku z jeho dlaně a propleta prsty v Petině hebké srsti na krku. „Možná by mu měl někdo trochu polechtat nohy ohněm.“

„Provedu,“ kývl Eduard.

Jana si povzdychla. „Ale mohl bys pro mě udělat ještě jednu věc, bratránku,“ dodala po chvíli.

„Cokoli si přeješ,“ řekl Eduard. „Jen si řekni.“

Zadávala se na něj vřelýma hnědýma očima. „Odvedeš mě k oltáři?“

Eduardovi se znovu sevřelo srdce. „Jistě,“ slíbil. „Bude mi potěšením.“

Poté, co Janu doprovodil ke kočáru, který ji měl odvézt do Chelsea (kde Greyovi při pobytu v Londýně bydleli), vyhledal Eduard lorda Dudleyho. Našel ho v poradní síni, zabraného do podle všeho velmi důležitého rozhovoru s paní Penneovou. Dozajista se bavili o jeho podlomeném zdraví.

„Nuže,“ zeptal se vévoda, když se k nim Eduard přiblížil. „Přesvědčil jste ji?“

Paní Penneová Eduardovi přitiskla hřbet ruky na čelo. Pet po jeho boku tlumeně zavrčela a chůva ruku rychle stáhla.

„Nic mi není,“ prohlásil Eduard.

Chůva mu věnovala pohled, z něžž bylo patrné, že je stále ještě uražená jeho předchozí lehkovážností, a se zašustěním sukny se vzdálila. Eduard se díval, jak za ní zaklaply dveře. Pak sebou plácl do své červeným sametem polstrované židle a sáhl po misce s ostružinami.

„Sire,“ oslovil ho starostlivě lord Dudley. „Musíte si dávat pozor, abyste –“

Pet do misky s ostružinami strčila čumák a začenicchala. Miska s rachotem dopadla na zem a ostružiny se rozlétly do všech stran.

Do místnosti vtrhl zástup sloužících a začali uklízet. Eduard sjel psa přísným pohledem.

„Fuj, Petunie,“ pokáral ji.

Pet zavrtěla ocasem.

„Sire, nesmíte se přílišně přepínat,“ kladl mu na srdce Dudley.

„Jsem v pořádku,“ trval na svém Eduard. „Pobyt na čerstvém vzduchu mi prospěl. A ano, Jana slíbila, že si vezme vašeho syna. Proč jí ale nikdo neřekl o té koňské... záležitosti?“

Dudley potřásl hlavou, jako by šlo o něco zcela bezvýznamného. „Dle mých zkušeností není třeba ženy zatěžovat nepodstatnými drobnostmi.“

No, to dává smysl, pomyslel si Eduard. „I tak bych s vaším synem rád promluvil.“

Dudleyho rty zmizely v jeho vousech. „S mým synem Giffordem?“ zeptal se, jako by doufal, že by Eduard z nějakého nevysvětlitelného důvodu chtěl hovořit se Stanem.

„Ano. Ihned pro něj pošlete.“

„Obávám se, že to nebude možné, vaše výsosti.“ Dudley mával rukou směrem k oknu, kterým do síně dopadaly sluneční paprsky. Do západu slunce zbývalo několik hodin.

„Ach, jistě,“ uvědomil si Eduard. „Nuže pošlete pro něj ihned, jak se setmí.“

Dudley pořád vypadal, že je dosti nesvůj. „Ale sire, do zítřejšího obřadu ještě musíme vyřídit tolik věcí a příprav. Nebylo by vhodné mého syna rušit od –“

„Chci si s ním promluvit,“ prohlásil Eduard svým nekompromisním královským tónem. „Ještě dnes.“

„Zajisté, veličenstvo,“ ustoupil Dudley. „Hned, jak zapadne slunce.“

Eduarda se najednou zmocnila strašlivá únava. Ochable se svezl po opěradle židle. Pet zakňučela a olízla mu ruku.

„Jste v pořádku, výsosti?“ otázal se Dudley.

„Jsem v *naprostém* pořádku.“ Eduard se narovnal. „Budu ve své komnatě,“ oznámil, ačkoli neměl tušení, jestli dokáže vylézt schody do věže. „Pošlete tam Gifforda, hned jak se objeví.“

„Ano, sire,“ ucedil Dudley a nechal mladého krále popadnout dech.

Sotva hodinu po západu slunce se podle očekávání ozvalo zaklepání na dveře Eduardovy komnaty. Pet se rozštěkala, ale jen co vešel Gifford Dudley, zase se utišila.

Oba chlapi stáli proti sobě a poměřovali se pohledem. Gifford byl předvídatelně vysoký, široký v ramenou, s až neomaladě hrnatou čelistí. Byl přesně tak pohledný, jak ho popisoval jeho otec, a Eduard ho na zlomek vteřiny skoro nenáviděl za to, jak silně a urostle vypadá. Pak se ale Gifford uklonil a Eduard si vzpomněl, že je král.

„Poslal jste pro mě, sire?“ zamumlal Gifford.

„Ano. Posad' se, prosím.“ Oba se nemotorně usadili. „Chci s tebou probrat Janu.“

„Janu?“ Eduard nedokázal rozeznat, jestli to Gifford myslí jako oznámení nebo otázku, nebo jestli vůbec ví, o kom Eduard mluví.